

60.008/H

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1979. november 15. csütörtök

bb. 1. november 22-24 : országos úttörőparlament

i gy gg bc il hgy

a vii. országos úttörőparlament ,,a lányok parlamentje lesz,, - mondogatják a magyar úttörők szövetségében, s nem a-
laptalanul: a debrecenben november 22-24 között lezajló ta-
nácskozás küldötteinek 70 százalékában lányokat választottak
meg. miről vitáznak majd a szocialista demokrácia e sajátos
ifjúsági fórumán - 350-en az egymillió-kilencvenezer kisdobos és
úttörő képviselőjében? - erről tájékoztatta feith bence úttörő-
titkára az mti munkatársát.

a hónapok óta tartó előkészületekben kirajzolódott hogy
mi minden kerül majd szóba a piros és kéknyakkendősök országos
párbeszédében. júniusban 3300 csapat-parlamenten folytattak nyílt
összinte eszmecserét a pájtások arról, mi valósult meg a három év-
vel ezelőtti tartott országos úttörőparlament ajánlásaiból, hogyan
lehetne jobban megfelelni a kisdobos- és az úttörőélet törvé-
nyeinek.
/folyt.köv./

- 1 -

A magyar úttörők szövetsége országos tanácsának

3P

vbb. 1./november ... folyt./il

a gyerekek mindenütt véleményt mondtak a népszerű és a kevésbé kedvelt uttörőprogramokról. mondhatni, abszolút, többséget kapott a népszerűségi ranglistán a sportolás, a kirándulás a akadályverseny, az 1977-es országos játék, s általában a játék, a vetélkedő, a táborozás, a kulturális szemle.

szövetségünknek, s az ifjúság nevelésével foglalkozó valamennyi szervnek megszívlelendő tapasztalat a mérleg mégis serpenyőjébe került például az énekkari foglalkozás, a naplóírás, vagy a uttörő zsebkönyvek kitöltése. a legtöbb el- lenvélemény „általában, az adminisztráció ellen hangzott el. ide sorlják a gyerekek a különféle írásos beszámolókat értekezle- teket is. úgy gondolom megszívlelendő, hogy a parlamenteken elhangzott vélemények alapján a kisdolások jobban igénylik a folya- matos közösségi tevékenységeket, ha azok tartalma igazodik életkorukhoz, érdeklődési körükhöz, mivel a szeptember-októberben megtartott járási, városi, kerületi, majd a megyei uttörőparla- menteken is visszatérő téma volt, hogy a gyerekeknek nagy élmény a társadalmi munkavégzés, de csak ha jól szervezett, úgy vélem, erről is sok szó esik majd az országos tanácskozáson.

az összejöveteleken fény derült arra is, a házirendet sok helyen továbbra is a csapatközösség megkérdezése nélkül készítik, az uttörőtanács jóváhagyása pedig formális. hiba az is, hogy elma- rad az elkészült házirendek ismertetése. így azután a szabályok megtartásával kapcsolatban is vannak problémák. a parlamentek a többségében jónak ítélték meg a szakkörök munkáját, s a gyere- kek még több szakkört „kérnek, úgy mondták szívesen járnának üzemekbe is. ami a tanulást illeti, több új akció bizonyítja - köztük a kettős-mentes hét, egyes-mentes hónap és mások -, hogy a tanulás közügy. a helyi összejöveteleken jó eredményekről adott számot egy-egy csapatparlament. igaz, akadt olyan is, ahol egyetlen szó sem esett a tanulásról.

- a vii. országos uttörőparlamenten hét munkacsoportban tanácskoznak majd a küldöttek. mindenütt szó váltanak a kisdobos- és az uttörőélet törvényének megfelelő tevékenységről, magatartás- ról, a jó módszerek népszerűsítéséről. a munkacsoportok ezuttal a mozgalmi munka egy-egy nagy területével foglalkoznak majd. lesznek akik a közösségi élet, a közéleti cselekvés, a politizá- lás eredményeit hiányosságait veszik sorná. mit, hogyan, hol a és kikkel dolgozzunk? - erre keresnek választ egymásik szek- cióban.
/folyt.köv./

- 2 -

37

bb. 1./ november ...2. folyt./il

kezdve a családi munkamegosztásban való részvételtől a köz- hasznu munkavégzésig, és konkrét vállalatokat munkaformákat is javasolnak majd az uttörők. a tanulóval foglalkozó cso- portban nemcsak az iskolában való helytállásról ejtenek szót, hanem a világ megismerésének lehetőségeiről, az olvasás, a művészetek, a kutatómunka megszerettetéséről, népszerűsítésé- ről is. a kisdobosok munkacsoportjában a mozgalmi életre való felkészülésről, s a kisdobos élet kérdéseiről alkotnak véleményt, a kéknnyakkendősök. a kisz életre való felkészülésről „a kisz kapujában, elnevezésű munkacsoport tanácskozik majd. a hetedik munkacsoport kettős feladatot teljesít. azoknak az uttörő törvénytörvényeknek a megvitatását vállalja, amelyek az uttörőhöz méltó magatartás, viselkedés normáira vonatkoznak. ugyanakkor a többi munkacsoportban az össze- gyűlt javaslatokat is redszerezik, köztük az uttörők és a kisdobosok további vállalatát, s az uttörőszövetséghez, a társszer- vekhez intézett kéréseket, ja- vaslatokat - mondotta befejezésül feith bence./mti/

-.-

bb. 2. mennyiségben elengedő, választékában szűkös a tüzelő el- látás

i kf p il hgy

1979. november 15.

egy hónapja tart a fűtési idény, amelyre a lakosság jóelőre felkészült, a szilárd tüzelőforgalom mégis élénk, az igényeket azonban - ha némi késedelemmel is kielé- gíti, a kereskedelem. a jelentős „elővásárlás, ellenére - a ked- vezményes akcióban elfogyott 1,1 millió tonna tüzelőn felül még a nyári áremelés eljött minegy 350 tonna szenet, brikett és fát rendelt meg a lakosság - októberben is erős volt a tüzelőforgalom, brikettből például több mint 40 százalékkal, tüzifából 20 százalékkal adtak el többet a tavalyinál. Jász

a szilárd tüzelőanyag ellátás helyzetéről a belkereskedelmi minisztériumban elmondták, hogy az október végi - mintegy 350 ezer tonnás - készlet a folyamatos utánpótlással a tavalyinál nagyobb for- galom ellenére is elengedőnek ígérkezik az igények kielégítésére.
/folyt.köv./

- 3 -

38

bb. 2./mennyiségben ... folyt./il

erre az évre ugyanis a tüzelőkereskedelem 6 millió 464 ezer tonna - a tavalyinál 188 ezer tonnával több - szilárd tüzelőanyagot szerzett be. ezen belül a legkeresettebb brikettekből és tüzifából jóval többet rendeltek. az év első tíz hónapjában 5 millió 350 ezer tonna tüzelőt értékesítettek, 3,5 százalékkal többet, mint a múlt év azonos időszakában. ezt lehetővé tette, egyebek között, hogy az erdőgazdaságok október végéig a tavalyinál csaknem 100 ezer tonnával több tüzifát adtak a kereskedelemnek. a hazai szénbányászat mégjobban kitett magáért, az idén 10 hónap alatt az eredeti szerződésen felül megközelítően 350 ezer tonnával több szénet bocsátott a kereskedelem illetve a hazai lakosság rendelkezésére.

jelenleg tehát mennyiségben megfelelő az ellátás, a választék azonban szűkös, annak ellenére, hogy hazai szén bőségesen van, ennek többsége azonban nem a legjobb minőségű. tetézi a választék hiányt az is, hogy kevés az import, a külföldi partnerek elmaradtak a szállításokkal. a megállapított importkontingens időarányos részéhez képest például ndk brikettből 63 ezer tonna, a lengyel szénből csaknem 30 ezer tonna az elmaradás. részben ez, részben a meghatározott mennyiség következménye az is, hogy a vidéki vásárlók panaszán - tudniillik, hogy ott nem lehet ndk brikettet kapni - nem tudnak segíteni. ndk brikettet csak budapesten és közvetlen környékén hoznak forgalomba, máshová nem jut belőle. az ellátás gondjaihoz tartozik az is, hogy a megrendelések teljesítése sem naprakész, a nagytömegű előrendelések miatt csuszának a kiszállítások. az október végi adatok szerint országosan 15 ezer tonna szilárd tüzelővel volt adós a kereskedelem, 90 százalékában a fővárosban. jelenleg budapesten szénmegrendelést kéthetes, tüzifa megrendelést pedig csaknem egyhónapos szállítási határidőre vállalnak, ndk brikettre előjegyzést nem fogadnak el, ami beérkezik, azt kis tételekben a tüzép pincékben hozzák forgalomba./mti/

--

bb. 3. új olasz filmek a mozikban

1 jök gg dg il hgy

1979. november 15.

ujabb ugo tognazzi és nino manfredi filmeket is megvett - a többi között - a filmátvételi bizottság a közelmúltban megrendezett milánói filmvásáron.
/rolyt.köv./

- 4 -

3P

bb. 3./új olasz ... folyt./il

az „éjszakai utazások”, rendezője és főszereplője ugo tognazzi, akit legutóbb a „férfiak poráz nélkül”, és a „fehér telefonok”, című produkcióban láthattak a nézők. a film szerint a jövő társadalmában minden hatalom a fiatalok kezében kerül, az öregeknek pedig 49 éves korukban tengerparti vakációra kell utazniuk. ez ellen lázad a film főszereplője, a másik olasz stár, nino manfredi nem lázong, csak ellenáll és furfangos ötletekkel igyekszik túljárni ellenfelei eszén „a jutalék”, című krimiben. nápolyi zugüggyvédként egy elrabolt lány után nyomoz, miközben állandóan szembe találkozik a maffiáival. a bonyodalmakat fokozza a rivális rendőrnnyomozó tevékenysége, akit ugo tognazzi formál meg.

ugyancsak nino manfredi a főszereplője „a játékszer”, című kriminek.

a közeljövőben kerül a mozik műsorára az ideai velencei nemzetközi filmfesztivál egyik olasz újdonsága a „ratatapan”, amelynek írója, rendezője és főszereplője egyszemélyben az első filmes maurizio nichetti.

a piedone sorozatból már ismert bud spencer alakítja „a földöntúli seriff”, főhősét, aki egy másik bolygóról érkezett, különleges tulajdonságokkal rendelkező kisgyerek barátságát igyekszik elnyerni. partnere, a kisiskolás cary guffrey játszik steve spielberg bemutatás előtt álló nagyszerű alkotásában, a „harmadik típusu találkozások”, -ban is.

megvásároltak egy egész estés olasz ^{gyermek}rajzfilmet is, a „kisvonat a meseországban”, címűt, amelybe a világhírű meseírók - grimm, andersen, és mások - meséit dolgozta fel luigi gregoretto rendező.

a „hirtelen ötlet”, - francia vigjáték egy csodacsatár kalandjait jeleníti meg./mti/

--

bb. 4. helytörténeti muzeum a görög kereskedőházban

kör ká il hgy

1979. november 15.

a tokaj-hegylajai borvidékhez tartozó mád községben befejeződött az egykori zsinagóga műemléki épületének helyreállítása.
/folyt.köv./

- 5 -

3P

bb. 4./helytörténeti ... folyt./il

a munkálatok során rendbehozták a tetőzetet, kijavították a falakat, valamint a belső teret, a tervek szerint a műemléki területben művelődési központot alakítanak ki könyvtárral kisgalériával.

tokaj nagyközségben a főtéren lévő egykori görög kegyesrendházat hozzák rendbe. a 18 századi barokk épületben kap majd helyet tokaji helytörténeti muzeum. ott mutatják be a honfoglalás korában keletkezett település történetét, a szőlőtermelés kialakulását a borkezelés eszközeit./mti/

-. -

obb. 5. szocialista brigádok a gyermekekért - új módon patronálják az intézményeket

ráb/st/p hgy

1979. november 15-

a nagy értékű társadalmi munkán, az anyagi támogatáson kívül ujabban más módon is segítik a gyermekintézményeket a tatabányai üzemek dolgozói. az általános és a középiskolákat patronáló szocialista brigádok például meghívják a tanulókat, megismertetik velük munkahelyüket, részt vesznek a brigádok az iskolai szülői értekezleteken, filmeket vetítenek a tanulóknak, közös kirándulásokra, muzeumi látogatásokra viszik el a gyerekeket. az egyik iskolai szakkör kiállításának zsűrizésére a bányagépgyártó vállalat munkásait kérték fel. az üzemek kezdeményezésére és segítségével alakítottak több iskolában pályaválasztási szakkört. ilyen szakköröket patronálnak a szénbányák és a megyei állami építőipari vállalat munkásai azzal a céllal, hogy felkeltsék a tanulók érdeklődését szakmájuk iránt. a tanulók viszont irodalmi műsorokkal vesznek részt az üzemi ünnepeken, s egyre több üzem kéri a nevelők segítségét továbbtanuló munkásainak patronálására, a munkahelyi ismeretterjesztésben való közreműködésre.

a legújabb felmérés szerint az „egy üzem, egy intézmény, mozgalomban már 55 tatabányai és városkörnyéki óvodát, iskolát patronálnak a munkáskollektívák. többek között sportudvarokat, kézilabda pályákat, óvodáknak fürdőmedencéket építettek. gyarapították a szemléltető eszközöket, fizikai-kémiai előadótermeket alakítottak ki, a kommunista műszakok bérének egy részét az óvodáknak játékok, az iskoláknak sportszerek vásárlására ajánlják fel. a mozgalom kezdetekor - négy évvel ezelőtt - kétmillió az idén már négy millió forint értékű társadalmi munkával segítették a gyermekintézményeket a tatabányai üzemek dolgozói./mti/

-. -
-6-

BP

bb. 6. megtörténtek a díjalapítások a miskolci grafikai biennáléra

kör/st/p hgy

1979. november 15.

megtörténtek a díjalapítások az idén tizedik alkalommal megrendezésre kerülő miskolci országos grafikai biennáléra. a legjobb alkotónak járó nagydíjat a borsod megyei tanács alapította, ezen felül további öt művészt jutalmaznak. a díjak felajánlói között szerepel a szakszervezetek borsod megyei tanácsa valamint a kazincbarcikai városi tanács. a tárlaton résztvevő tehetséges fiatal grafikusművészek adják ki a borsod megyei tanács, valamint a magyar képzőművészek szövetsége észak-magyarországi területi szervezete által alapított kondor béla emlékplakettet.

a díjakat a zsűri döntése alapján a kiállítás megnyitásán, december 2-án adják át.

a két évenként megrendezésre kerülő miskolci országos grafikai biennálén az idén miskolci szovjetunióbeli testvérvárosának, vologdának grafikusai is bemutatják alkotásaikat. a vologdai képzőművészek száz lapból álló kollektív műveket is szerepeltetnek.

gyűjteményes kiállítással vesznek részt a jubiláló biennálén azok a grafikusművészek, akik az eddigi kiállításokon nagydíjat nyertek./mti/

-. -

bb. 7. márványtáblák a győri utcák névadóiról

mzs/st/p hgy

1979. november 15.

szaporodnak az utcanevadókról tájékoztató márványtáblák győr belvárosában és az új lakónegyedekben. felszerelésüket a hazafias népfront győr városi bizottsága kezdeményezte.

eddig mintegy félszáz tábla került a helyére. az arra járók megtudhatják róluk, hogy kik voltak azok a személyiségek akiről az utcát elnevezték, s miért kaptak például a józsef attila lakótelep utcái a jereván, az erfurt és a konin elnevezéseket győr testvérvárosairól. a táblák a városiak helytörténeti ismereteit is gyarapítják, ugyanis a kis ismeretökből az is kiderül, hogy honnan ered a régi belvárosban egyebek között a sóház és a vámház utca, illetve a török és török domb utca neve. a táblák elkészítéséhez szükséges adatok összegyűjtésével a levéltár segítségét igénybe véve a népfront honismereti munkabizottsága foglalkozik. a vésést a helyi kisiparosok végzik nagyjából társadalmi munkában, a táblákat pedig az ikv és a győr megyei állami építőipari vállalat szocialista brigádjai szerelik fel anyagi ellenszolgáltatás nélkül. a márványlapok költségét a város üzemei fedezik./-mti/

-. -
-7-

bb.8- horvát bucsuztató énekek - az első ilyen gyűjtemény a magyarországi délszláv nyelvterületen

igó/st/p hgy

1979. november 15.

a magyarországi horvát költészet értékes emléke került napvilágra baranyában: megtalálták sztyepa ebrity-bucsuztató énekeinek 6640 sornyi szövegét, a szlavóniai születésű ebrity 1910 és 1949 között a pécs közelében fekvő németi falu tanítója volt, verseket és színműveket írt, magyarról horvátra fordított, mint tanácsi tisztviselő vonult nyugalomba, irodalmi munkássága ismeretlen maradt a közvélemény előtt.

sarosáczy györgy mohácsi múzeumigazgató, a hazai délszláv folklór ismert kutatója bukkant rá az ebrity-hagyatékra. ennek legérdekesebb része az a csaknem másfélszáz bucsuztató, amelyeket a kántorként is működött költő maga szerzett és énekelt a temetéseken. a bucsuztatók a horvát népköltészet verselési módját követik, igen erőteljes és kifejező a nyelvvezeték, s a szerző gyakran merítette mondanívólóját a hazai horvát népeletről. a maguk idejében olyan népszerűek voltak ezek a versek, hogy - mint kiderült - másolták őket és variánsokat készítettek rólok.

a hazai délszláv nyelvterületen ez az első ilyen jellegű gyűjtemény. bizonyára másutt is készültek hasonló bucsuztatók, de az idők folyamán elkallódtak, elvesztek. a folklórértékű ebrity-füzér nemcsak a nemzetiségi művelődés-történetét gazdagítja, hanem - a versekben megörökített események, helyzetek, utalások révén - a nemzetiségi körében folytatott szociológiai kutatás számára is érdekes adalékkal szolgálhat. sarosáczy györgy most feldolgozza az ebrity-életművet, s annak legértékesebb részét nemzetiségi szöveggyűjteményben is közreadják.

/mti/

--

-8-

3P

bb 9. félmillió forint megtakarítás szerves trágyázással

ber/um st

1979. november 15.

a komáromi állami gazdaságban külön brigádokat szerveztek annak érdekében, hogy az állattenyésztésben keletkező értékes mellékterméket, a szerves tárgyat maradéktalanul hasznosíthassák. a gazdaságnak nagy az állatállománya: 5000 szarvasmarha van az istállóiban és 28 000 sertést hizlalnak évente. így egy év alatt 3500-4000 vagon szerves trágya képződik. korábban nem tudták jól hasznosítani, mert kijuttatásához nem voltak megfelelő eszközök. nemrég azonban sikerült egy nagy teljesítményű rakodógépet és 5 nagy kapacitású trágyaszóró gépkocsit vásárolni. ezek segítségével elsősorban a szőlőtelepítésekre, a kukorica-, a cukorrépa- és burgonyaföldekre juttatják ki az istállótrágyát. úgy számítják, hogy az idén ezzel félmillió forint értékű műtrágyát pótolnak, emellett jelentősen növelik a talaj tápértékét, növelni tudják a terméshozamokat. /mti/

--

bb 10. épül fejér megye első agrokémiai központja

dáv/um st hgy

1979. november 15.

féllidejéhez érkezett abán fejér megye első agrokémiai központjának építése. a háromezer négyzetméter alapterületű tárház, s a hozzá tartozó laboratórium hat szövetkezeti gazdaság növényvédőszer és műtrágya tárolási gondját oldja meg, s el látja a szükséges agrokémiai vizsgálatokat. a létesítményhez bekötötutató és vasúti vágányt is építenek a szállítás, a rakodás megkönnyítésére. a központ építése csaknem negyven millió forintjába kerül az érintett gazdaságoknak, s a tervek szerint a jövő év augusztusában adják át rendeltetésének. /mti/

--

bb 11. bővül a gyulai ganz gyár

sam/um st hgy

1979. november 15.

új üzemszék építését kezdték meg a ganz villamosági művek gyulai relégyárában, ahol a miniatűr vasúti jelfogókat készítik. a mintegy negyvenmillió forintos bővítés befejezése után másfélszeresére nő az üzem termelése. a munkaslétszám növelése nélkül, a legújabb félautomata célgépek üzembe helyezésével a tavalyi száztiz milliőről százhatvan millió forintra növelhetik a termelési értéket. az új üzemszék elkészülte után, várhatóan 1980 második felében nemcsak termelékenyebbé válik a munka, de a jelenlegi szűkös körülmények megszűnésével lényegesen javulnak a relégyárban dolgozók munkafeltételei. /mti/

-- 9 -

7.45/um

830
BT

bb 12. több brikett - takarékosabb energiafelhasználással

ráb/um st hgy

1979. november 15.

a dorogi brikett az ország minden részében keresett termék. ezért a gyár dolgozói kongresszusi vállalatuknak megfelelően nagy erőfeszítéseket tesznek azért, hogy kielégíthessék a növekvő igényeket. eddig összesen 13 000 tonna brikettet gyártottak terven felül, s ez 3000 tonnával több, mint amennyit korábban felajánlottak. javították a brikett minőségét is, átlagos fűtőértéke jobb az előírtnál, elérte az 5134 kalóriát. a több és jobb minőségű termelés feltételeit a kongresszusi verseny során gondos, alapos munkával teremtték meg. felülvizsgáltak minden berendezést, új présgépeket szereltek fel, felújították az összes kiszolgáló egységet. a gépek nagyjavítását az előirányzott időnél korábban fejezték be. egyidejűleg csökkentették a költségeket is. a kongresszusi munkaverseny eddigi szakaszában félmillió forint értékű energiát, elsősorban fűtőolajat és gőzt takarított meg a brikettgyár kollektívája. így a többtermeléshez nem igényeltek több energiát, sőt a rendelkezésre álló mennyiségből is megspóroltak. a gyár vezetői minden javaslatot gondosan mérlegelnek, amivel akár csak a legkisebb mértékben is csökkenthetik a költségeket, és soronkívül bevezetik a takarékosabb anyagfelhasználást szolgáló újításokat. /mti/

-. -

bb 13. vitzisztítás kefereaktorral - szegedi egyetemi kutatók és üzemi szakemberek együttműködése

dob/um st hgy

1979. november 15.

szegedi egyetemi kutatók üzemi szakemberekkel együttműködve sokoldalú környezetvédelmi berendezést terveztek és készítettek. segítségével megoldható a békés megyében már víztároló-robbanást is okozott metán eltávolítása, valamint az élővizek hatékony tisztítása. a készülék lényege az ugynevezett kefereaktor, amelyek eredetileg a józsef attila tudományegyetem alkalmazott kémiai tanszékén a vegyfolyamatok meggyorsítására dolgoztak ki. a sokezer acélhuzalból összeállított forgókefe ugyanis köddé porlasztja az anyagokat, így azok rendkívül intenzíven vegyülnek.

/folyt.köv./

- 10 -

8.25/um

gaf

bb 13. /vitzisztítás ...folyt./um

a készülékbe nemrégiben az orosházi gyopárosfürdőn vegyszerek helyett metán tartalmu vizet bocsátottak. a köddé alakult folyadékból az elszívásnál fajsúly szerint különválnak távoztak a különféle anyagok, így a metán, sőt a vastartalom is. a vízminőségvédelmi szervek vizsgálata szerint a tisztított víz metántartalma a megengedett arány egyötödére csökkent. ezzel a módszerrel feldusították a víz oxigéntartalmát, s így a kísérleti területen az algás víz egy hét alatt kristályitistává vált. a gyártó szegedi vas- és fémipari szövetkezet megállapodást kötött az egész gyopárosfürdői tó tisztítására alkalmas berendezések elkészítésére. a szakemberek szerint hasonló elven működő készülékekkel megoldható a gyárkéményekből távozó szennyező anyagok lekötése is. /mti/

-. -

bb 14. román páál hazaérkezett románból

mv um ie

1979. november 15.

romány páál mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter - szerdán éjszaka - hazaérkezett románból, ahol az ensz mezőgazdasági és élelmezésügyi szervezete, a fao konferenciáján vett részt.

romány páál felszólalt a világélelmezés biztonságának fokozásával foglalkozó ülészakon és megbeszéléseket folytatott eduard sauma-val, a fao főigazgatójával és találkozott az amerikai egyesült államok, lengyelország olaszország és számos fejlődő ország mezőgazdasági miniszterével. /mti/

-. -

bb 15. elhunyt ernst jános

mm um ie

1979. november 15.

ernst jános, a szocialista hazáért érdempend tulajdonosa, aki 1942 óta volt tagja a pártnak, 79 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása november 23-án pénteken 15 órakor lesz a rákoskereszturi köztemetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

/mti/

-. -
- 11 -

10.00/um

10.00/um

bb 16. elhunyt nemes gyula

mm um ie

1979. november 15.

nemes gyula, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, aki 1930 óta volt tagja a pártnak, 78 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása katonai tiszteletadással november 24-én szombaton 14 órakor lesz a farkasréti temetőben.

mszmp xi. kerületi bizottsága

im büntetésvégrehajtás országos parancsnoksága

közalkalmazottak szakszervezetének központi vezetősége

/mti/

-. -

bb 17. halálos balesetek

mm um ie

1979. november 15.

gödöllőn egy utkereszteződésben bagi mátyás 19 éves gépkocsivezető, isaszegi lakos személygépkocsival elütötte az uttesten áthaladó lovasi pálné 83 éves gödöllői lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi megállapítása szerint bagi nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezetett.

péteri községben a 4. számú főúton egy személygépkocsi halálra gázolta zubor lászló 47 éves elektroműszerész üllői lakost, aki - a vizsgálat eddigi megállapítása szerint - féktávolságon belül lépett a gépkocsi elé.

kislőd községben lorbert erwin károly 25 éves gépkocsivezető, ajkai lakos - mivel pótkocsis tehergépkocsijával az emelkedős úton elakadt - munkatársaival lekapcsolta a tehergépkocsiról a pótkocsit, s az - valószínűleg lorbert figyelmetlensége miatt - halálra gázolta.

/folyt.köv./

- 12 -

10.25/um

11/20

bb 17. /halálos folytm/um

budapesten a xx. kerületi határ ut és török flóris utca kereszteződésénél szakál sándor 36 éves gépkocsivezető budapesti lakos egy 148-as jelzésű autóbusszal halálra gázolta az uttesten áthaladó máthé ferencné 64 éves nyugdíjas, halásztelki lakost.

szabó sándor 44 éves rakodómunkás, budapesti lakos figyelmetlenül lépett az uttestre a ix. kerület epreserdő utca 14. számú ház előtt és egy személygépkocsi elütötte. szabó sándor kórházba szállítás után belehalt sérüléseibe.

a xix. vörös hadsereg utja és dugonics utca kereszteződésénél dr. balázs istván 82 éves nyugdíjas, budapesti lakos féktávolságon belül lépett a villamossínekre, és egy 50-es villamos halálra gázolta.

x x x

a ii. kutas utca 1. szám alatt épülő társasház második emeletéről lezuhant és a helyszínen meghalt bihari lajos kálmán 58 éves nyugdíjas építész, budapesti lakos. a baleset körülményét a rendőrség vizsgálja. /mti/

-. -

bb 18. befejeződött az őszi vetés - sajtótájékoztató a mém-ben

t jf/s um ie

1979. november 15.

jól haladnak az őszi mezőgazdasági munkák, a vetés mindennütt befejeződött és a betakarítás is végéhez közeledik - tájékoztatta az újságírókat csütörtökön mézáros istván, a mém főosztályvezetője.

a gazdaságok idén két héttel korábban elkészültek a nyári munkákkal, ennyivel korábban láttak hozzá az őszi szezonhoz, és ezt az előnyt jól szervezett munkával sikerült megtartaniuk, bár az időjárás nem kedvezett, hiszen hetekig nem volt eső, és emiatt túlságosan felszikkadt, kiszáradt a talaj felső rétege. ez gondot okozott a vetésnél és a betakarításnál egyaránt.

/folyt.köv./

- 13 -

10.35/um

11/20

bb 18. /befejeződött... folytm/um

a szokásosnál gyakrabban törtek el a gépalkatrészek, viszont a szerviz olajozottan működött, a mezőgép vállalatok soronkívül gyártottak alkatrészt, s így zökkenőmentes volt az el-látás és a gépjavítás. némi gondot okozott, hogy a foszfor és káli műtrágyákból az import késése miatt nem volt elegendő, s ez némileg visszavetette az őszi mélyszántást is, az előzetes műtrágyázás nélkül ugyanis nincs sok értelme a talaj forgatá-sának.

komárom, szolnok és heves megyében befejeződött a kuko-rica betakarítása. országosan is jól állnak, hiszen a termés-nek már csak 5 százaléka töretlen. a cukorrépa 86 százalékát szedték fel. a betakarítás tempóját tudatosan lassították; részben azért, mert októberben szokatlanul meleg volt az idő, s ez rontott volna a földből kiszedett répa minőségén, más-részt pedig a nehéz talajviszonyok miatt csak lassabban halad-hattak a gépek, a munka az esők után most meggyorsult. a gazdaságok annál is inkább igyekeznek, mert november 20-ig ugy-nevezett ütemezési felárat kapnak a cukorgyári alapanyagért. vége felé jár a zöldség betakarítása, már csak kisebb terüle-teken van kint káposzta és gyökérzöldség. /mti/

-. -

bb 19. felhasználható 12 órától!

németh károly fogadta a berlini pártbizottság delegációját

tgy/mv um ie

1979. november 15.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön a kb székházában fogad-ta a berlini pártbizottság delegációját, amely konrad naumark, a német szocialista egységpárt politikai bizottsága tagjának, a berlini pártbizottság első titkárának vezetésével az mszmp budapesti bizottságának meghívására tartózkodik ha-zánkban.

a szivélyes, elvtársi légkörű megbeszélésen részt vett méhes lajos, az mszmp kb tagja, a budapesti pártbizottság el-ső titkára. jelen volt rudolf rossmeisl, az ndk magyarországi nagykövete. /mti/

-. -

- 14 -

10.50/um

11²⁰

bb 20. nagy tartalékok vannak a mezőgazdasági mellék-
termékek hasznosításában - a fejér megyei népi
ellenőrzési bizottság ülése

dáv/um st ie

1979. november 15.

nem hasznosítják megfelelően a melléktermékeket fejér megye mezőgazdasági nagyüzemei, pedig azok teljes körű fel-használásával a jelenlegi takarmánytermő terület bővítése nélkül is két és félszeresére lenne növelhető az állatállo-mány - állapította meg csütörtöki ülésén a fejér megyei népi ellenőrzési bizottság, négy élelmiszeripari üzemben és 15 közös gazdaságban végzett ellenőrzés összegezéséeként.

tavaly több mint ötvenkilencezer vagon mezőgazdasági mel-léktermék keletkezett a megyében, ennek azonban csak 36 százalékat hasznosították, pedig a szakemberek szerint a téli takarmányozási időszakban a hushasznu szarvasmarhák, valamint a juhállomány tápanyag szükségletének legalább a felét fedezhetnék. különösen nagyok a tartalékok a kukoricaszár és a cukorrépafej felhasználásánál: az előbbinek csak 13, az utóbbinak 22 százalékát etetik fel a gazdaságokban. a szarát főként fellegettetik s ez nemcsak a hasznosítás idejét hatá-rozza meg, hanem együttjár tápértékének csökkenésével is.

a melléktermékek felhasználásával tavaly fejér megyében a szántóterület 1,9 százaléka - 4000-4500 hektár takarmánytermő terület - szabadult fel árunövénytermesztés céljára. az idén bővül az élelmiszeripari melléktermékek felhasználási lehetősége is. az ercsi cukorgyár ugyanis növeli a cukorrépagyár-tás melléktermékeiből és karbamidból álló betinek gyártását, a székesfehérvári vágóhidon pedig az eddig veszendőbe ment zsiros szennyvizek hasznosítását oldják meg.

az előrehaladás érdekében a fejér megyei népi ellenőrök javasolták, hogy a gazdaságok közösen vásárolják meg a melléktermékek hasznosításához szükséges gépeket. /mti/

-. -

bb 21. barátságvonat

szü/um ká ie

1979. november 15.

négyszáz utassal barátságvonat indult csütörtökön debre-cenből a szovjetunióba. az utasok - a hajdusági vállalatok, termelőségvetkezetek dolgozói - tiznapos kirándulásuk során megismerkednek moszkva, kijev, leningrád nevezetességeivel és magyar-szovjet baráti találkozókon vesznek részt. /mti/

12.35/um

- 15 -

13⁰⁰

bb 22. időjárásjelentés

um

1979. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1979. november 15-én, csütörtökön 13 órakor:

melegszik az idő

jelentős változás előtt áll európa, de főként közép-európa időjárása, eddig ugyanis jóformán az egész szárazföld fölött egyetlen, nagy kiterjedésű ciklon örvénylett, s ez a következőkben több, különálló középpontra szakad. ezek közül az északabbra lévőkre továbbra is hűvös, nedves levegőt szállítanak a brit szigetek, skandinávia és a kelet-európai síkság északi vidékei felé, emiatt azokon a vidékeken folytatódik a szeles, csapadékos, hűvös idő. a földközi-tenger nyugati medencéje fölött lévő, és egyre erőteljesebb áramlással rendelkező alacsony nyomású légörvény azonban egyre melegebb levegőt szállít az appennini-félszigeten át az alpok és kárpátok felé. ez az enyhe, váltakozó nedvességtartalmu levegő határozza meg a következőkben a kárpát-medence időjárását.

szerdán a kora reggeli óráktól kezdve egyre több helyen nőtt meg hazánk fölött a felhőzet, s előbb keleten, majd nyugaton is megeredt az eső. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége csapadéknyom és 5 mm között volt. a hőmérséklet csúcspontja szerdán 6, 13 fok között volt, csütörtök hajnalra általában 3, 8 fokig hűlt le a levegő, csupán a dunántúlon mértek kevés helyen 1, 2 fokot. a kora reggeli órákban nyugaton jelentősen csökkent a felhőzet mennyisége, délelőtt azonban ott fokozatosan beborult az ég, és több helyen megeredt az eső. keleten ugyanakkor változóan felhős idő volt. a hőmérséklet 11 órára nyugaton 4, 10, keleten 10, 15 fokig emelkedett.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 7,8 fok volt, a százéves átlagnál 2,2 fokkal magasabb

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1004 mb /753 mm/, mérsékelten süllyed.

a duna vízállása budapestnél 330 cm, a víz hőmérséklete 7,4 fok.

/folyt.köv./

- 16 -

12.45/um

13⁰

bb 22. /időjárás...folyt./um

várható időjárás péntek estig:

csütörtökön: nyugaton tulnyomóan borult idő, többfelé esővel, záporral. keleten változóan felhős idő, legfeljebb néhány helyen futó záporral.

pénteken: csak időnként megnövekvő felhőzet, számottevő eső nélkül. élénk, napközben többfelé erős, déli-délkeleti szél. hajnalban délnyugaton helyenként erős párásság. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5, 10, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 12, 17 fok között.

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

a felhőzet időnként erősen megnövekszik, ismétlődő eső, záporosó valószínű

a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet eleinte plusz 3, plusz 8, később mínusz 2, plusz 3 fok között. a legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 11, 16, később 6, 11 fok között.

jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 80 százalékán várható. /mti/

-.-

bb 23. hat órával meggyorsul a csapadékelőrejelzés - a központi meteorológiai intézet fejlesztési tervei

t kg/mv um pp hgy

1979. november 15.

a meteorológiai előrejelzések további pontosítására nagyarányú fejlesztéseket tervez az országos meteorológiai szolgálat, erről adott tájékoztatást az mti munkatársának ambrózy pál, a központi meteorológiai intézet igazgatója a csütörtökön megkezdődött meteorológiai tudományos napok alkalmából.

/folyt.köv./

- 17 -

13.45/um

14⁰⁵

bb 23. /hat órával... folytm./um

mint elmondta: az országban a 22 meteorológiai állomásról beérkező évi többmillió adat feldolgozásával, értékelésével és a különféle előrejelzésekkel ma már egész sor ágazatnak nyújtanak segítséget a termelőmunkához, elsősorban a mezőgazdaságnak, a vízügynek, az építőiparnak és a közlekedésnek. most a csapadék még pontosabb előrejelzésére megkezdődött egy ugynevezett időjárási radarhálózat kialakítása, amely a hazai, valamint a kárpát-medence felé tartó esőfelhőkről ad az eddigieknél sokrétűbb és főleg gyorsabb információt. radar alkalmazásával a jelenleginél 6 órával gyorsul a csapadék-előrejelzés, s így módon az intézkedések nyomán megelőzhetővé válik majd egyebek mellett a hirtelen zivatarok okozta kisebb árvizek kialakulása. a hálózat három állomása a ferihegyen, szentgotthárdon illetve nyíregyházán működik majd.

a fejlesztési tervek között szerepel időjárási veszélyjelző rendszer kialakítása is. ez a meglévő hálózat bővítését, s a technikai felszerelések egy részének korszerűsítését igényli. a lényegében a viharos szél, a zivatar, a fagyveszély és a hófúvások néhány órás előrejelzésére szolgál. elsőként a balaton partján már kialakítottak egy öttagú automata széljelző hálózatot, amely a síófoki obszervatóriumba továbbítja az adatokat, s a közelgő vihar veszélyére figyelmeztet. az elképzelés szerint a hálózat megerősítésére a balatontól távolabb is felállítanak ilyen széljelző automatákat, így módon pontosabban tehető az előrejelzés. ehhez tartozik a balatoni viharjelzés modernizálása is, az elképzelés szerint a viharágyuk helyett fényjelzéssel figyelmeztetnék a hajózókat és fürdőzőket a közelgő viharra. kísérleti jelleggel síófokon már működik ilyen fényjelző berendezés, most azt vizsgálják, hogy 4-5 kilométeres távolságból mennyire szembeötlő a villogó lámpa fénye. más országokban ugyanis, így elsősorban svájcban és ausztriában ehhez hasonló fényjelzők figyelmeztetnek a vihar közeledtére, itt azonban a környező hegyek miatt a fényforrás mögötti háttér sötétebb, mint nálunk a balaton déli partján.

az előrejelzések pontosítására az elképzelések között szerepel a meteorológiai műholdakról vett adatok átvitele display rendszerre, amely nemcsak gyorsabb a jelenleginél, de az adatok értékelése, elemzése is megbízhatóbbá válik. /mti/

-. -

- 18 -

13.55/um

14¹⁰
0

bb 24. a magyar és a csehszlovák béketanács vezetőinek határtalálkozója

ber/um st hgy

1979. november 15.

a magyar és a csehszlovák béketanács vezetőinek kétnapos határtalálkozója kezdődött csütörtökön tatabányán. áttekintik a nemzetközi békemozgalmat érintő kérdésekből, a két mozgalom együttműködéséből, a kétoldalú kapcsolat fejlesztéséből adódó feladatokat, és egyeztetik közös fellépésüket a nemzetközi politika időszerű kérdéseiben. a tanácskozás pénteken a csehszlovákiai komarnoban folytatódik. /mti/

-. -

bb 25. országos szövőverseny győrtt

cser/um ká hgy

1979. november 15.

országos szövőverseny kezdődött csütörtökön győrtt, a rábatex textilipari vállalatnál. a verseny az új textilipari gépek kezelésének tökéletesebb elsajátítását segíti elő. 1980 végéig ugyanis az ország textilipari üzemében több mint 2 ezer új rendszerű, vetélő nélküli automata, sztb jelű szovjet szövőgépet szerelnek fel. a gépek jó részét már termelésbe állították. a vendéglátó győri vállalatnál 240 üzemel belőlük.

a versenyen a pamut, gyapju, len és selyem szakmák legjobb brigádjai vesznek részt. összesen 13, egyenként három tagú brigád kezdte meg az elméleti és gyakorlati feladatok megoldását. eredményt pénteken délután hirdetnek. /mti/

-. -

bb 26. a daganatkutatásról - onkológus kongresszus kezdődött

t of/mm um pr hgy

1979. november 15.

a rákos daganatok hazai kutatásának két fontos kérdésköre: a sejthártyák szerepe a betegségfeltáró daganatbiológiában, illetőleg a fej- és nyakdaganatok kialakulása és gyógyító kezelése. e gyógyászati témák vizsgálati irányával és klinikai eredményeivel - mint két fő napirendi ponttal - háromnapos előadássorozatban többszáz kutató és gyakorló orvos foglalkozik a magyar onkológusok társaságának csütörtökön megkezdődött xiii. kongresszusán. a tanácskozással - amelynek a magyar kereskedelmi kamara kongresszusi termében tartott plenáris megnyitó ülésén részt vett dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter is - meghívtak számos külföldi onkológust.

/folyt.köv./

- 19 -

14.00/um

14¹⁵

bb 26. /a daganatkutatásról -... folyt./um

miként más hasonló tudományos fórumok - akár országos, akár nemzetközi orvoskongresszusok - esetében sem várható általában valamiféle szenzáció vagy felfedezés bejelentése, ezáltal is inkább arról van szó, hogy mintegy „leltárba veszik”, összesítik az eredményeket a szóban forgó területeken. az egyes kutatóhelyek, klinikák, orvosi kollektívák munkájának kölcsönös megismertetése kinek-kinek szélesíti a szakmai látószögét, újabb gondolatokat sugallhat a további gyógyászati munkálkodáshoz. mindezt a magyar onkológusok társaságának vezetői mondták el a tanácskozás megnyitásakor, hozzátéve, hogy szinte szakmai továbbképzésnek is felfogható a mostani kongresszus, különösen azoknak az orvosoknak, akiknek nem fő területük a rákkutatás, de munkájukban hasznosíthatók az ilyen jellegű - már a gyakorlat próbáját is kiállt - tapasztalatok. friss információk hangzanak el - az előadási programból ítélve - különösen a fej- és nyakdaganatokkal kapcsolatban, mivel az utóbbi években a daganatsebészetnek egy új ágaként specializálódott a „fej-nyak sebészet”, a sejthártya - orvosi kifejezéssel: sejtmembrán - minél behatósabb ismeretének az adja meg a jelentőségét, hogy rajta keresztül „zajlanak”, a rákkeltő folyamatok is, csakugy mint minden életjelenség. /mti/

-.-

bb 27. gépesítés, létszámmegtakarítás a vasuti kocsik kirakodásánál

ráb/um st hgy

1979. november 15.

gyorsították a vasuti kocsik kirakását és létszámot takarítottak meg a rakodásfejlesztési alap ésszerű felhasználásával komárom megyében. a megyei szállítási bizottság csütörtöki ülésén értékelték, hogy milyen eredményeket értek el ennek az alapnak a segítségével a megye üzemei, vállalatai. eddig összesen 56,5 millió forintot bocsátott a megye rendelkezésére a központi szállítási bizottság, ebből pályázat alapján azok az üzemek kaphatnak, amelyek saját erőből is gépesítik a rakodást.

a komárom megyei üzemek a központi alaptól kapott összeget 70,7 millió forinttal kiegészítették és a szállítási bizottság megállapítása szerint mindenütt hatékonyan használták fel. a volán vállalat gépesítéssel oroszánban 6, tokodon 1,2, tatán 1 órával csökkentette az egy vagonra jutó rakodási időt.

/folyt.köv./

- 20 -

14.04/um

M²⁵

bb 27. /gépesítés, ... folyt./um

gyorsabbá vált a rakodás a tatabányai szénbányáknál és a bábolnai mezőgazdasági kombinátnál is. a rakodás gépesítésével eddig összesen 376 000 órát takarítottak meg a megye üzemei és felszabadították a nehéz fizikai munka alól 155 dolgozót.

az ülésen hangsúlyozták, hogy bár a megyében számottevően csökkent a késedelmes kirakodás, számos üzem még mindig nem gondoskodik időben a részére érkezett áru gyors továbbításáról. ezért változatlanul fontos feladat, hogy az üzemek saját erőből is vásároljanak új gépeket a rakodás gyorsítására. /mti/

-.-

bb 28. fel kell készülni a nagyobb létszámú korosztályok fogadására - a heves megyei neb ülése

kov/um hgy

1979. november 15.

a megnövekedett létszámú gyermekkorosztályok iskolába lépésének előkészítéséről tanácskoztak a heves megyei népi ellenőrzési bizottság csütörtökön egerben tartott ülésén. a népi ellenőrök heves megye több mint 40 iskolájában, valamint a közvetlen felügyeletet ellátó tanácsai szerveknél vizsgálták: hogyan készültek fel a nagyobb gyermeklétszámból adódó követelményekre.

megállapították, hogy a népesedéspolitikai határozatok és más demográfiai okok következtében 1974-től heves megyében újrasszerűen emelkedett a születések száma. az elmúlt négy évben 4655 gyermekkel több született, mint a korábbi hasonló időszakban. 1985-ben várhatóan hater ezerrel több gyermek jár iskolába a megyében, mint az idén és csak 1987-től számolnak ezen a téren csökkenéssel. a születések számának ilyen mértékű növekedése a bölcsődék, óvodák és általános iskolák fokozottabb igénybevételével jár. a gyermeklétszám alakulása a megye különböző településein eltérő: a növekedés elsősorban a városokban, a legnagyobb arányban a megyeszékhelyen jelentkezik, itt sürgeti a gyermekintézmények hálózatának gyorsabb ütemű fejlesztését, míg néhány községben változatlan helyzettel számolnak. fokozza a gondokat, hogy az utóbbi évek nagyarányú fejlesztése ellenére a városi óvodák jelenleg is tulzsufoltak, de még így sem tudnak minden indokolt felvételi kérést teljesíteni.

/folyt.köv.
14.10/um

- 21 -

M³⁰

bb 28. /fel kell készülni ... folyt./um

a megye által tervezett fejlesztés előirányzatait megfelelőnek találták. kifogásolták azonban, hogy a végrehajtásban itt-ott lemaradások vannak, tervezett építkezések egyharmada általában egy-két évet késik a programhoz képest. 27 tanterem építése jelenleg is késésben van és áthúzódik a hatodik ötéves tervbe. több helyen olyan áthidaló megoldásokat is alkalmaznak, hogy az elkövetkező néhány évben a kulturházak, könyvtárak, klubok helyiségeit is felhasználhassák az oktatás céljaira.

a népi ellenőrök javasolták, hogy valamennyi településen gondosan mérjék fel a gyermeklétszám változásait és ennek szem előtt tartásával irányítsák a fejlesztés ütemét. /mti/

-. -

bb 29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 14.00 óráig

um

1979. november 15.

1. országos uttörőparlament a jövő héten/1.jav./
2. tüzelőellátási helyzet /2.jav./
3. új olasz filmek a mozikban/3.jav./
4. helytörténeti muzeum mádban
5. szocialista brigádok a gyermekekért
6. díjalapítások a miskolci grafikai biennáléra
7. márványtáblák a győri utcák névadóiról
8. horvát bucsuztató énekek gyűjtemény
9. költségmegtakarítás szerves trágyázással
10. épül fejér megye első agrokémiai központja
11. bővül a gyulai ganz gyár
12. több brikett - takarékosabb energiafelhasználással
13. víztisztítás kefereaktorral
14. román páál hazaérkezett románból /4.jav./
15. elhunyt ernst jános
16. elhunyt nemes gyula
17. halálos balesetek
18. befejeződött az őszi vetés
19. német károly fogadta a berlini pártbizottság delegációját /5.jav./
20. a fejér megyei neb ülése
21. barátságvonat
22. időjárásjelentés

/olyt.kö./

- 22 -

14.30/um

140

bb 29. /a belföldi... folyt./um

23. a központi meteorológiai intézet fejlesztési tervei
24. a magyar és csehszlovák béketanács vezetőinek találkozója
25. országos szövőverseny győrtt
26. onkológus kongresszus kezdődött
27. vasuti kocsik gyorsított kirakása
28. a heves megyei neb ülése
29. hírjegyzék

-. -

bb 30. fogadás a belga nemzeti ünnep alkalmából

t me/s um pr hgy

1979. november 15.

jacques g. gerard, a belga királyság budapesti nagykövete csütörtökön a belga nemzeti ünnep alkalmából fogadást adott rezidenciáján.

részt vett a fogadáson raffai sarolta, az országgyűlés al-elnöke, soltész-istván kohó- és gépipari miniszter, csikós-nagy béla államtitkár, az országos anyag- és árhivatal elnöke, nagy jános külügyminiszter-helyettes, szili géza nehézipari miniszter-helyettes. jelen volt gazdasági, társadalmi, kulturális életünk számos képviselője, valamint a budapesti diplomáciai képviselők több vezetője. /mti/

-. -

bb.37-. az új technológiához rugalmasan alkalmazkodó módszerek a balesetek elhárítására

i sl./mm/pp/p hgy

1979. november 15.

a minisztertanács csütörtökön hozott rendelete a munkavédelem szabályozását lényegesen egyszerűsíti, megszüntet párhuzamos vagy éppen egymásnak ellentmondó intézkedéseket, s lehetővé teszi, hogy a rendelkezések végrehajtásának konkrét módszereit mindenütt a helyi adottságoknak megfelelően válasszák ki. a munkavédelemről jelenleg a jogszabályok sokasága intézkedik. az alapkövetelményeket a munka törvénykönyve és annak végrehajtási rendelete egyaránt rögzíti, az általános balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabályban /ábeo/ eljárási és műszaki előírások keverednek, gyakran felsőbb szintű rendelkezéseket ismételt mintegy száz miniszteri rendelet és utasítás, külön szabályok érvényesek a veszélyes technológiával dolgozó ágazatokra, mindezt összefoglalják a vállalati munkavédelmi szabályzatok, s a technológia fejlődésével fokozatosan kialakulnak a hazai és nemzetközi munkavédelmi szabványok. az épületekkel, építményekkel összefüggő munkavédelmi követelmények például az ábeo-ban ugyanúgy megtalálhatók, mint az országos építési szabályzatban, az ágazati-iparági óvórendszabályokban, sőt a tervezési előírásokban is, s a követelmények nem egyszer ellentmondóak. ugyanakkor több területen, például a vibráció, a nem rádióaktív sugárzások, egyes pszichofizikai ártalmak elhárítására még az alapkövetelményeket sem szabályozták.

/folyt. köv./

- 23 -

bb. 37. /az új technológiához ...6.1. folyt./

a minisztertanács mostani rendelete lényegében valamennyi jelenlegi munkavédelmi szabályozást érinti, egyszerűsíti jó néhányat megszüntet, egyedül a veszélyes technológiákkal dolgozó ágazatok, mint például a bányászat és az energiaipar munkavédelmi szabályozását hagyja változatlanul. a munkavédelem elvi jellegű szabályait továbbra is a munka törvénykönyve foglalja magában, annak végrehajtási rendelete azonban kifejezetten munkavédelmi kérdésekre nem tér majd ki. megszűnik az általános balesetelhárító és egészségvédő óvórendszabály is és kizárólag a mostani kormányrendelet rögzíti a népgazdaság egészére a munkavédelem alap- és keretkövetelményeit. a különböző szakmák munkavédelmi követelményeit mind szélesebb körben a szabványok írják majd elő, amelyek jobban igazodnak a technika, a technológia változásaihoz. már most körülbelül 500 munkavédelmi szabvány van életben, s számuk rohamosan tovább növekszik. a szabványok terjedésével az ágazati óvórendszabályok is fokozatosan megszűnnek. közös kgst-munkavédelmi szabványokat is kidolgoznak, ezzel is védve az egymásnak szállított berendezéseknél dolgozók testi épségét. 1980. január 1-től a kgst országok 5 munkavédelmi alapszabványa lép életbe, amely egységesen értelmezi a munkavédelem fogalmát, a munkavédelmi szabványrendszer felépítését, a veszélyes és ártalmas termelési tényezőket, a dolgozók védőeszközeinek és a termelőberendezések általános munkavédelmi követelményeit.

a központi előírások illetve a szabványok csak a követelményeket írják elő. azok végrehajtásának módját az eddigiektől eltérően a vállalatokra bizzák. a vállalatoknak kell például eldönteniük, hogy a helyi körülmények között milyen módon csökkenthetik például a zajt, a port a megkívánt szintre. ez az üzemek vezetői számára több jogot, de nagyobb felelősséget is jelent, mert a jövőben az eddigieknél is szigorúbban megkövetelik az illetékesek a munkavédelmi rendelkezések végrehajtását. a vállalatoknak az új követelményekhez igazodva 1981 végéig kell átdolgozniuk munkavédelmi szabályzatukat. /mti/

bb. 33. darusbravur székesfehérvárott

dáv/st/p hgy

1979. november 15.

három daruval, összeszerelt állapotban emelték a helyére csütörtökön székesfehérvárott a megyei kórház épülő kazánházának negyven méter magas, nyolcvan tonnás kéményét. a három részből álló építmény néhány óra alatt került a helyére, ahol a további szerelésig csőrökkel rögzítették. a darusbravurt az épületgépészeti vállalat szakemberei hajtották végre. a beemeléssel jelentős időt takarítottak meg, a hagyományos módszerrel ugyanis 6-8 hétig tartott volna a negyven méteres kémény összeszerelése. /mti/

15.50/p

-24-

1730
3P

bb. 31. bővül a forgalomba kerülő mezőgazdasági gépek választéka - vi. országos gépkereskedelmi és szolgáltatási tanácskozás mezőtúron

end/p ká hgy

1979. november 15.

a mezőgazdasági üzemek jövő évi gépellátására alaposan felkészültek az agrotársulatok, az előző évekénél nagyobb készletet tárolnak - hangsúlyozták mezőtúron a csütörtökön véget ért két napos országos gépkereskedelmi és szolgáltatási tanácskozáson. mint dr. bartos lajos az agrotársulat kereskedelmi igazgatója elmondotta, elsősorban arra törekcsenek, hogy a hagyományos gépek mellett olyan új gépeket is forgalomba hozzanak, amelyek eddig a hiánycikkek listáján szerepeltek. a szovjetunióból megérkezett az új önjáró kukorica-betakarító gép mintapéldánya, amelyet a fajta-hansági állami gazdaságban próbálnak ki. ugyancsak próbának vetik alá a nagyteljesítményű szovjet hengeres bálázót. a kgst szakosítási program keretében fokozódik a kombájnok és zöldtakarmány betakarító gépek importja az ndk-ból és lengyelországból, lekerül a hiánycikkek listájáról a t-150-k és a k-701 nagyteljesítményű traktor.

a hazai mezőgépipar gyártmányaiból többek között öntözőberendezéseket, növényvédő és zöldségbetakarító gépeket hoznak forgalomba. új terméként megjelenik az önjáró cukorrépa-betakarító gép. az állattenyésztés gépeiből a jövő évben ugyan csak bőségesen lesz választék, viszont továbbra is hiányzik majd a nagyteljesítményű lánctalpas traktor, a rakodógép, valamint a háztáji gazdaságok műveléséhez alkalmas kis-traktor.

a tanácskozáson verbovszky jakab a mezőgéptársulat főosztályvezető-helyettese a mezőgépgyártás hazai lehetőségeiről szólva elmondotta: a tröszt vállalatok évente 16 milliárd forint értékű termelést produkálnak, de jövőre már nem tudják teljes kapacitásukat kihasználni, mert a kereskedelemben csökken a kereslet a mezőgazdasági munkagépek iránt. ezért a vállalat kapacitásának bizonyos százalékát más termékek gyártására fordítja. felméréseik szerint csökken a gép-alkatrészek iránti kereslet is. az eszmecsere a gyártók és a felhasználók egyaránt szükségesnek tartották annak előmozdítását, hogy a készletezett nagymennyiségű erő-és munkagép mielőbb a termelésben kamatozzon.

/folyt köv./
16.10/p

-25-

1745
3P

bb.31./bővül.....folyt/

a tanácskozáson szó esett a vi.ötéves terv gépesítés-politikai elképzeléseiről, a gumiáru és szállítóeszköz-ellátásról, a mezőgazdasági vállalatok forgóeszköz helyzetéről, és más gépeskedelmi és szolgáltatási kérdésekről is. a mezőgazdasági gépalaktrész kereskedelmi vállalat bejelentette, hogy ez év októberétől megkezdte a pótalkatrészek és vegyes műszaki áruk számítógépes elosztását, diszponálását az agroker vállalatok számára. megteremtették a korszerű, képernyős informálódás lehetőségét; a vállalatok naprakészen tájékozódhatnak a keresett készletek mennyiségéről és helyéről. az új módszer már az őszi betakarítás idején hatékonyan segítette az időszakos alaktrész-ellátási hiány gyors megszüntetését. /mti/

-.-

bb.32. véget ért a kgst országok szakértői értekezlete az orvosi nukleáris műszergyártásról

t kg/pá/pp /p hgy

1979. november 15.

kiválóan értékelték a kgst országok szakemberei a gamma művek több orvosi műszerét azon a csütörtökön véget ért tanácskozáson, amelyen a tagországok nukleáris orvosi műszereinek gyártási, fejlesztési kérdései szerepeltek a napirenden. ilyen jellegű műszerekből Magyarország rendszeresen szállít szocialista partnereinek, ahol elégedettek a felhasználók ezekkel a berendezésekkel.

az izotópok alkalmazása ma már nélkülözhetetlen a gyógygyógyászatban. az izotópok elsősorban a diagnosztikában, azon belül is a keringési zavarok, tumorok felismerésében töltnek be fontos szerepet. ehhez speciális technológiákra, műszerekre van szükség. ezek kifejlesztésére határozták el a kgst tagországok a közös munkát, amelynek témavezetőjéül Magyarországot, ezen belül is a gamma műveket kérték fel. az évek óta tartó sikeres együttműködés nyomán jelenleg a tagországok körében az alkalmazott nukleáris orvosi műszerek megközelítően 50 százaléka valamelyik kgst országban készült.

a rendszeresen megrendezésre kerülő szakértői értekezleten a résztvevők számbaveszik az elért eredményeket, s kidolgozzák a fejlesztési terveket. a budapesti tanácskozáson most nagy érdeklődést váltott ki a gamma művek amerikai licenc alapján gyártott szcintillációs gamma kamerája, amely a legkorszerűbb ma ismert diagnosztikai berendezés.

/folyt. kövv/
16.15/p

-26-

17.50
3P

bb.32../véget ért....folyt/p

a vese, a máj és más szervek vizsgálatára alkalmas, s a géphez csatlakozó számítógép is az orvosok munkáját segíti. néhány ilyen berendezés már működik különféle kórházakban, intézményekben, a többi között az orvostovábbképzőben, s a szovjetunió is vásárolt háromat belőle. a most befejeződött értekezleten valamennyi tagország érdeklődött a szcintillációs kamera iránt, amit eddig több országokból vásároltak. /mti/

-.-

bb.40. befejeződtek a magyar-mongol gazdasági tárgyalások -lázár györgy fogadta t. ragcsát

t sl/tr/p hgy

1979. november 15.

jegyzőkönyv aláírásával csütörtökön véget ért a magyar-mongol gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési kormányközi bizottság xiii. ülészaka. a jegyzőkönyvet borbándi jános, a minisztertanács elnökhelyettese és tumenbajarin ragcsa, a mongol minisztertanács első elnökhelyettese, a kormányközi bizottság társelnökei a parlament delegációs termében írták alá.

a bizottság megállapította, hogy a két ország gazdasági kapcsolatai az elmúlt ülészakon hozott határozatok megvalósítása nyomán eredményesen tovább fejlődnek.

hazánk műszaki-gazdasági közreműködésével a mongol népköztársaságban létrehozott vállalatok sikeresen teljesítik termelési terveiket. különösen nagy figyelmet fordítottak a szonginói biokombinát, a darhani huskombinát, valamint az ulánbátori ruha-gyár folyamatos üzemeltetésére és fejlesztésére, továbbá a szalaai wolfram lelőhely közös kiaknázásával kapcsolatos együttműködésre.

az ülészakon meghatározták az együttműködés további feladatait. tudomásul vette a bizottság a két ország illetékes minisztériumainak, illetve főhatóságainak tájékoztatóit az ez évi árucsereforgalmi és fizetési jegyzőkönyv teljesítésének helyzetéről, a jövő évi jegyzőkönyv előkészítéséről, valamint az 1981-1985. évi népgazdaságfejlesztési tervek koordinációjának menetéről.

megállapította a bizottság, hogy a két ország műszaki-tudományos együttműködése jól fejlődik, s az ilyen jellegű együttműködés hatékonyságának fokozására elhatározta a műszaki-tudományos együttműködési albizottság megalakítását.

/folyt. köv./
16.25/p

-27-

17.50
3P

bb. 40. befejeződtek.....folyt/p

tumenbajarin ragcsa látogatást tett^a mezőturi magyar-mongol barátság tsz-ben, a phylaxia oltóanyag-és tápszertermelő vállalatnál, s megtekintette a szolnoki szolgáltatóházat.

x x x

az alábbi mondat felhasználható 19 órától:

donojn purev, mongólia budapesti nagykövete csütörtök este a nagykövetségen fogadást adott a bizottság ülészsaka alkalmából.

x x x

Lázár györgy, a minisztertanács elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja csütörtök délután a parlamentben fogadta tumenbajarin ragcsát, a mongol népköztársaság minisztertanácsának első elnökhelyettesét, a mongol népi forradalmi párt politikai bizottságának tagját, a szivélyes, baráti légkörű találkozáson részt vett borbándi jános, valamint donojn purev is. /mti/

-.-

bb. 34. nedves állapotban tárolható a kukorica - mázsánsként 30-40 forint megtakarítás

bty/p ká hgy

1979. november 15.

a vésztoi körösment, a körösujfalui rákóczi, és a bélmegyeri ujbárdá termelőszövetkezetek összefogásával a mém támogatásával készült el az az új terménytároló vészton, amelyben szárítás nélkül, nedves állapotban tárolható a kukorica, vagy egyéb szemes termény, a dán funki cég gyártotta s az agrober szakemberei által felállított silókban a takarmányozásra szolgáló szemes termények mázsánsként 30-40 forint költségmegtakarítással tárolhatók. a nedves állapotban raktározott termény széndioxidot fejleszt, amely a siló felső részében helyezkedik el, és meggátolja a további bomlást. a gáz nyomás egyben lehetővé teszi a kivételt anélkül, hogy a terményhez oxigén jutna. ennek a módszernek az alkalmazásával nincs szükség a termény szárítására, vagyis mázsánsként négy-öt kilogramm fűtőolaj takarítható meg.

amint azt a csütörtökön megtartott műszaki átadási szemlén a szakemberek hangsúlyozták, a módszer további nagy előnye, hogy alkalmazásával a takarmány beltartalmi értékét teljes mértékben megőrzi, megmarad az a 15 százalék fehérje és vitaminmennyiség, amely a szárításos módszernél kárba vész. /mti/

16. 30/pk

18. 00
3P

-28-

bb. 35. új rtv-minerva könyvek

t gy tr bc il hgy

1979. november 15.

az idén 255.600 új rtv-minerva könyv került a gyerekek kezébe. a nemzetközi gyermekév ajándékként még a „stop-közlekedj okosan!”, két kötetét tartogatja a kisdíjak száma. jelentette be sándor györgy, a magyar rádió és a magyar televízió, valamint a közgazdasági és jogi könyvkiadó közös kiadói bizottságának elnöke csütörtökön a vígadó épületében tartott sajtótájékoztatón.

a szó elröpi, az írás megmarad, - erre gondoltak, amikor 10 évvel ezelőtt megalakították a kiadói bizottságot és úgy döntöttek, hogy a legnépszerűbb rádió- és tévéműsorok írott, képes adaptációját a fiatalok kezébe adják. azóta több mint másfél millió példányban fogytak el az rtv-minerva kiadványok a könyvesboltok polcairól. népszerűségüket bizonyítja, hogy legtöbbjük már a megjelenést követő napokban „hiánycikk”, ilyen nyitnikék sorozat 4 köteté is, amely jövőre már az 5. kiadást „éri meg”, egy-egy könyv már szinte „kötelező”, irodalom, nélkülözhetetlen segédeszköz az általános iskolai oktatásban. ezért a jövőben is ügyelnek arra, hogy a kiadványok egyharmada a gyermekekhez szóljon, s arra is, hogy a hang és a kép nyújtotta élményt ne csak utólag idézhessék fel a diákok, még összehangoltabb együttműködéssel ugyanis nem megoldhatatlan, hogy egy-egy műsorsorozat indításakor már az érdeklődők kezébe kerüljenek az írott változatok is. így az oktatás is jobban felhasználhatja a könyveket.

a jövő év elején például már a látottakkal, hallottakkal egy időben fograthatják a „jóságos bohócok”, című televíziós orosz nyelvlecké írott, képes kiadványát. ezenkívül egy sor más, az iskolarádió és az iskolatelevízió ismeretterjesztő műsoraihoz kapcsolódó könyvet rendeznek sajtó alá. az eddiginél több társadalomismereti és emberismereti mű kiadását is tervezik. 1980-ban szép kiállítású kötettel kapcsolódnak az iskolatelevízió „világnézetünk alapjai”, című új sorozatához. napvilágot lát könyv alakban a „játék a gyikmühelyben”, című képzőművészeti tévéműsor, valamint a „játsszunk bábszínházban”, című tévéadás. további terv az iskolarádió „érdekes állatvilág”, című sorozatának adásaiból szerkesztett kötet, valamint balogh jános professzornak a „bioszféra expedíció”, című műsorához illeszkedő, a földünk élővilágát bemutató színes-képes könyv megjelentetése.

/folyt.köv./

16.25/il

-29-

18. 00
3P

bb. 35./uj .. folyt./il

a könyvesboltokba kerülnek rémusz bácsi „Lehetszerűbb, meséi, s olyan komoly témák kicsinyeknek szóló feldolgozásai is, mint az emberi test anatómiája képekkel, magyarázatokkal. a kisdia-
koknak szóló lexikon szerkesztése is foglalkoztatja a kiadói bizottságot./mti/

-. -

bb. 39. csehszlovákiai vendégek előadásaival befejeződött a műszaki hónap nógrádban

csiz st il hgy

1979. november 15.

a nógrád megyei műszaki hónap csütörtökön salgótarjánban megtartott zárórendezvényén ján cipov, a közép-szlovákiai pártbizottság titkára, valamint jozef porubiak professzor, az mtesz csehszlovákiai testvérszervezetének közép-szlovákiai elnöke tartott előadást a nógráddal szomszédos szlovákiai terület fejlődésének eredményeiről, valamint a két ország tudományos egyesületeinek együttműködéséről.

az ideai műszaki hónap középponti témáját a magyar-csehszlovák műszaki-tudományos és gazdasági kapcsolatok alkották. az mtesz tizenkilenc tagszervezetének tanácskozásain összesen mintegy három-ezer hallgató előtt negyven előadás hangzott el. a tudományos ülések és konferenciák mellett műszaki könyvkiállítást, dokumentumfilm- és termékbemutatókat is rendeztek./mti/

-. -

bb. 38. mecseki ércbányászok a műemlékekért - átadták a helyreállított árpád-kori templomot kővágószőlősen

igo st il hgy

1979. november 15.

a mecsek lábánál levő kővágószőlősen helyreállították az árpád-kori katolikus templomot és csütörtökön ünnepélyesen adták át az egyházközségnek.

/folyt.köv./
16.25/il

30-

18²⁰
3P

bb. 38./mecseki folyt./il

az értékes műemlék egyike annak a hat pécs-környéki templomocskának, amelyek viszonylag épségben vészelték át az elmúlt évszázadok viharait. a hat éven át tartó rekonstrukció eredményeként a korábban meglehetősen rossz állapotban levő épület újjászületett, megszüpült.

az ünnepélyen dr. tißinger istván, az országos műemléki felügyelőség igazgatója egy országosan is új, példamutató kezdeményezés megszületésére hívta fel a figyelmet. a mecseki ércbányászati vállalat, amelynek művelődési területén fekszik kővágószőlős, több éven át jelentős anyagi technikai segítséget nyújtott a középkori épület helyreállításához. itt tehát megvalósult az a régi óhaj, hogy a vállalatok, gazdaságok, intézmények erejükhöz mérten járuljanak hozzá nemzeti értékeink megvédéséhez.

a katolikus egyház nevében dr. cserhádi józsef pécsi püspök meleg szavakkal mondott köszönetet a műemléki templom felújításáért, az ércbányászok munkájáért. a rekonstrukció másfélmillió forintos összegéből egyenlő arányban vállalat részt az országos műemléki felügyelőség, a mecseki ércbányászati vállalat és a pécsi egyházmegye. bejelentette: a közeljövőben megkezdik a bakonyai műemléki templom helyreállítását, amelyhez a püspökség a bányavállalat vezetőinek megállapodása alapján - ugyancsak támogatást nyújt a mév.

horváth lajos, a megyei tanács elnöke arról szólt, hogy baranyában amely hazánk műemlékeiben különösen gazdag megyéje, az állam és az egyház ilyen irányú együttműködésének eredményeként mind több egyházi jellegű műemlék helyreállítása történik meg. a pécs környékén levő középkori katolikus templomok közül megújult már a mánfai, a hetvehelyi, a cserkúti, a kővágószőlősi és most a kővágószőlősi templom is./mti/

-. -

bb. 43. kiállítás leninvárosban a barátság kőolajvezeték építéséről

hag st il hgy

1979. november 15.

a barátság kőolajvezeték és testvériség gázvezeték építésének történetét bemutató kiállítás nyílt csütörtökön leninvárosban, a derkovits gyula művelődési központban.
/folyt.köv./

- 31 -

18²⁰
3P

bb. 43./kiállítás folyt./il

a tárlat két részre tagozódik. táblókon illetve maketteken mutatják be a szocialista országokat összekötő több mint ötezerhatszáz kilométer hosszú vezetékrendszerek építésének főbb mozzanatait, a technológiai berendezéseket és gépeket. a kiállítás másik részén az építést ábrázoló hatvannyolc képzőművészeti alkotás látható./mti

bb. 42. biszku béla látogatása a 11. kerületben

t gy tr bc il hgy

1979. november 15.

biszku béla, az mszmp politikai bizottságának tagja csütörtökön a főváros legnépesebb kerületébe, a 200 ezer lakosú XI. kerületbe látogatott. részt vett a látogatáson uzsoki istván, a budapesti pártbizottság osztályvezetője.

a városrész pártbizottságán szatmári istván, a kerületi pártbizottság első titkára és gurbics istván tanácselnök tájékoztatta a vendéget a kerület fejlődéséről, politikai munkájáról, az itt tevékenykedő több mint félszáz vállalat gazdasági eredményeiről. tájékoztatta a politikai bizottság tagja a pártszervezetek kongresszui felkészüléséről is. a program a vasipari kutató intézetben folytatódott. itt horváth jános igazgató és lévai imre párttitkár ismertette az 500 dolgozót foglalkoztató intézmény gazdasági és politikai helyzetét. az intézetben végzik a paksi atomerőmű vasszerkezeti anyagának minősítését is, és a különböző iparágakban használatos szerszámok alkalmazási lehetőségeinek felkutatásával is foglalkoznak. biszku béla felkereste a vegyészeti osztályt, s megtekintette a kutatáshoz használt különféle berendezéseket. ellátogatott az anyagvizsgáló osztályra is, majd az intézet ifjúsági klubjába, végül megtekintette az épülő új csarnokokat. ezután részt vett és felszólalt egy intézeti pártalapszervezet beszámoló taggyűlésén./mti/

.-

- 32 -

18 20
37

bb. 41. nyitott hetek a fővárosi egyetemeken és főiskolákon

t iv mv bc il hgy

1979. november 15.

több mint tízezer harmadikos és negyedikes gimnazista, szak- középiskolás vette birtokába csütörtökön a fővárosi egyetemek és főiskolák előadótermeit, laboratóriumait és műhelyeit. az immár hagyományos december 12-ig tartó fővárosi rendezvénysorozat - a nyitott hetek - alkalmat ad a továbbtanulás mellett döntő fiataloknak arra, hogy megismerjék a felvételi vizsgák követelményeit. tájékozódjanak az egyetemi életéről és az egyes ágazatokon végzők várható elhelyezkedési lehetőségeiről. a felvilágosító előadások után kötetlen beszélgetésben egyéni kérdéseikre is választ kapnak az érdeklődők.

az egyetemek és a főiskolák közül néhányban, ahol a sok szak bemutatása hosszabb időt igényelne - többnapos rendezvényt tartanak. az államigazgatási főiskolán a látogatók megismerkednek a hallgatók életmódjával, találkoznak a főiskolai diák- ujság szerkesztőivel és a zenés irodalmi kör tagjaival is. az állatorvosi egyetem egy hétre megnyitja sebészeti klinikájának anatómiai muzeumának és laboratóriumainak kapuit az érdeklődő középiskolások előtt. a budapesti műszaki egyetem tanárai intézményük büszkeségeit - híradástechnikai és elektrotechnikai laboratóriumokat, a számítógépközpontot és a tanreaktort - mutatják meg az odalátogató diákoknak. izgalommentes próbafelvételt tartanak a nyitott hetek idején a marx károly közgazdaságtudományi egyetemen, és a semmelweis orvostudományi egyetemen, mert még kockázatvállalás nélkül - idejében - végzett önértékeléssel jobban felmérhetik lehetőségeiket a pályázni kívánók.

a nagyszabású akciót a fővárosi pályaválasztási intézet és a kish Budapesti bizottsága szervezte, s a hasznos ismerkedésbe bekapcsolódnak a pest környéki középiskolások is a pest megyei pályaválasztási intézet és a megyei kish bizottság segítségével.
/mti/

.-

- 33 -

16.5/il

18 21
37

bb.44. szabó sándor festőművész kiállítása zalaegerszegen

tóa/st/p hgy

1979. november 15.

szülővárosában, zalaegerszegen rendezett kiállítást a képcarnok szabó sándor festőművész alkotásaiból. a művész éveken keresztül az olajbányászok életét, munkáját megörökítő műveket alkotott, majd több évet töltött a zalai mezőgazdasági dolgozók között, munkásemberek hétköznapijait ábrázoló festményeiből összeállított kiállítást csütörtökön nyitották meg. /mti/

-. -

bb.45. magyar - lengyel könnyűipari tárgyalások

k ol/gg/p hgy

1979. november 15.

csütörtökön megkezdődtek a tárgyalások sárosi sándorné könnyűipari miniszterhelyettes és a hazánkba érkezett lengyel kollégája, mirosława wałsłowicz között. megvitatják egyebek mellett az együttműködést a vegyi-szál cseréhez kapcsolódó vizsgálati módszerek egységesítésében, valamint a nagy teljesítményű sztb-szövőgépek működtetésével kapcsolatban szerzett tapasztalatok hasznosítását is. /mti/

-. -

bb.46. ünnepség az elté-n

i dg/z/bc di

1979. november 15.

az elnöki tanács dr. horst haase egyetemi tanárnak, a nszép kb mellett működő társadalomtudományi intézet osztályvezetőjének, a magyar-ndk germanisztikai bizottság ndk tagozata elnökének, a két ország felsőoktatási, tudománypolitikai és kulturális kapcsolatai kiépítésében, elmélyítésében kifejtett tevékenységéért a munka érdemrend arany fokozata kitüntetését adományozta. dr. joseph pischel egyetemi tanár, a rostocki wilhelm pieck egyetem oktatója, a bizottság ndk-tagozatának titkára, aki korábban az ötvös loránd tudományegyetem lektoraként is tevékenykedett, a munka érdemrend ezüst fokozata kitüntetését kapta.

/folyt köv./

17.40/p

-34-

18³⁰
3P

bb.46. /ünnepség..... folyt/p

a kitüntetéseket csütörtökön a bizottság jubileumi -tizedik- ülészaka ünnepi záróeseményén knopp andrás oktatási miniszter-helyettes nyújtotta át az elté-n, az ünnepségen jelen volt eörsi gyula rektor, valamint dr. [körner] siegfried, az ndk budapesti nagykövetségének első titkára.

az egyhetes ülészakon részt vett ndk-beli küldöttség tagjai a következő napokban debrecen, pécs és szeged egyetemi életével ismerkednek. /mti/

-. -

bb.47- emlékezés az 50 évvel ezelőtti salgótarjáni bányász-sztrájkra - brutyó jános mondott beszédet a baglyasaljai nagygyűlésen

csiz/kz/p diu

1979. november 15.

az 1929. novemberi bányász-sztrájk ötvenedik évfordulója alkalmából csütörtökön a szakszervezetek salgótarjáni székházában emlékülést tartottak. az elnökségben foglalt helyet brutyó jános, az mszmp központi ellenőrző bizottságának elnöke, jakab sándor, a szot főtitkár-helyettese, géczy jános, az mszmp nógrád megyei bizottságának első titkára, simon antal, a bányai ipari dolgozók szakszervezetének főtitkára, valamint az emlékülésre érkezett csehszlovák delegáció vezetője, pável fobel, a középszlovákiai kerület szakszervezeti tanácsának elnöke. részt vett az ülésen az egykori sztrájk hatvan veteránja is.

az 1929. novemberében baglyasalján kirobbant bányász-sztrájk előzményeiről, lefolyásáról, kimeneteléről és történelmi tanulságairól molnár pál főiskolai docens tartott előadást, majd pothornik józsef a nógrádi szénbányák nyugalmazott igazgatója, a sztrájk egyik fő szervezője és vajda pál, nyugdíjas dorogi bányász elevenítette fel a pécsi és a tatabányai bányavidékre is áttérjett harc eseményeit, amelyben 23 bánya 5000 dolgozója vett részt. felszólalt az ülésen pável fobel is, aki hangsúlyozta: a csehszlovák kommunisták büszkék arra, hogy a losoncon 1928 márciusában megtartott magyar pártkonferencia feltételeinek biztosításával és más eszközökkel is támogathatták az akkor nagyon nehéz helyzetben tevékenykedő magyar kommunistákat. az olyan hősi megmozdulások, mint amilyen a salgótarjáni szénmedence bányászainak ötven évvel ezelőtti sztrájkja volt, növelték a csehszlovák kommunisták elszántságát is. pável fobel a sztrájk egykori szervezőinek, pothornik józsefnek, szerényi sándornak - aki a sztrájk idején az illegális központi bizottság titkára volt -, valamint kakukk istván, iványi ferenc és bodor lászló nyugdíjas bányászoknak klement gottwald emlékplakettet nyújtott át.

/folyt kvöv./

18.00/p

-35-

18³⁰
3P

bb.47./emlékezés..... folyt/p

csütörtök délután salgótarján baglyasalja kerületében, a bányaszemlékmű előtt nagygyűlést tartottak, amelyen brutyó-jános mondott beszédet. rámutatott, nem véletlen, hogy a tanács-köztársaság megdöntése utáni legjelentősebb magyar forradalmi megmozdulás éppen salgótarjánban robbant ki. a kommün bukását követően leghamarabb a nógrádi szénbányászok körében kezdődött meg a párt újjászervezése, s a huszas évek végén itt voltak a legerősebb, legbefolyásosabb pártszervezetek, amelyek képesek voltak arra, hogy megszervezzék a bányászok, munkások tömegmozdulásait. az ötven évvel ezelőtti sztrájkot a fokozódó nyomor elleni tiltakozás váltotta ki, de az tulmutatott az egyszerű bérharcon. kifejeződött benne az ellenforradalmi rendszer tagadása, a harc egy olyan társadalomért, amely az első munkás-paraszt államban, a szovjetunióban akkor már megvalósult, s amely azóta létrejött hazánkban és más testvéri szocialista országokban is. ezért mindannyiunk kötelessége, hangoztatta a szónok, hogy az emlékezés koszorui, virágai mellé oda kerüljenek a bányászok ötven évvel ezelőtti tetteihez méltó mai, országepítő cselekedetek./mti/

bb.48.. egészségügyi koordináció

z/bc/p di

1979. november 15.

a kgst egészségügyi együttműködési állandó bizottságának a gyógyszerkészítmények vizsgálatával, értékelésével és szabványosításával foglalkozó szakértői, november 13-a és 15-e között, budapesten tartották harmadik tudományos koordinációs értekezletüket. ezen többek között megvitatták és egyeztették a sokoldalú tudományos, műszaki együttműködési megállapodás tervezetét, és az 1981-85 évekre vonatkozó munkák programját./mti/

bb.49. csuszópénzért intézte el az építési kölcsönöket -elítelték a volt otp ügyintézőt

cser/st/p di

1979. november 15.

vesztegetési bűnügyben hozott ítéletet csütörtökön a győri megyei bíróság. a bűnügy főszereplője vecsei andor 34 éves mosonmagyaróvári lakos, az otp városi és járási fiójának volt alkalmazottja, aki az építési kölcsönöket intézte. minden alkalmat megragadott arra, hogy az ügyfelektől csuszópénzt kapjon. felkereste őket lakásukon célzásokat tett arra, hogy gyorsabban megy az ügyintézés, ha áldoznak rá valamit. az eljárás során az 1976 nyarától 1979 májusáig terjedő időszakot vizsgálták meg és 45 olyan esetet fedtek fel, amikor 200-tól 500 forintig terjedő összegeket fogadott el az ügyfelektől. az eljárás során összesen 12 ezer 500 forint összegű megvesztegetésre derült fény.

/folyt köv./
18.20/p

-36-

18⁴⁰
3p

bb.49./ csuszópénzért..... folyt/p

az összeg ugyan nem magas, a győri megyei bíróság a vele kapcsolatos magatartást, a társadalmi veszélyesség fokát mégis súlyosnak ítélte meg, mert vecsei andor olyan szolgáltatásért követelt ügyfeleitől külön juttatást, aminek elvégzése munkaköri kötelessége volt, s az érvényben lévő rendelkezések biztosították, hogy az ügyfelek megkapják az építési hitelt. magatartásával az otp-nek is jelentős erkölcsi kárt okozott. mindezt figyelembe véve a bíróság 10 hónapi börtönrre ítélte, az otp-s munkától öt évre, a közzügyek gyakorlásától pedig két évre eltiltották s az okozott kárt is meg kell térítenie. ezt a pénzt azonban nem a károsultak kapják - miután ők is jogtalanul fizették ki. -ha nem az állam javára ítélte meg a bíróság. az ítélet jogerős./mti/

bb.50. iróküldöttség utazott moszkvába

k iv/mi/bc/p di

1979. november 15.

dobozy imrének, a magyar írók szövetsége elnökének vezetésével iróküldöttség utazott csütörtökön moszkvába a szovjet-magyar irodalmi vegyes-bizottság ülésére. a tanácskozáson a két szervezet jövő évi együttműködéséről tárgyalnak./mti/

bb.51. új magyar nagykövet marokkóban

k/gg/p bc di

1979. november 15.

trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, és apró Antal, az országgyűlés elnöke fogadta pamuk sándort, hazánkban a marokkói királyságba akkreditált rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki a közeljövőben utazik állomáshelyére./mti/

18.25/p

-37-

18⁵⁰
3p

bb.52. megnyílt az európa könyvesbolt

t km/z/p bc di

1979.november 15.

csütörtökön budapestén átadták rendeltetésének az újjáalakított európa könyvesboltot. a lenin körút 7 szám alatti üzletben, amelynek helyén korábban műszaki könyvesbolt működött, 60 ezer kötet - 3 millió forint értékű könyv és hanglezem - várja az olvasókat. az európa könyvkiadóval kötött megállapodás alapján legteljesebb választékban itt található meg az idegennyelvről legfordított szépirodalom. tervezik, hogy az üzlet törzsvásárlóiból megalakítják a világirodalom baráti körét.

az állami könyvterjesztő vállalatnak ez az idén megnyitott harmadik új üzlete. az előző kettő rákoskeresztúron, illetve óbudán gyarapította a hálózatot. jövőre a tervek szerint az örs vezér téren adnak át könyvesboltot és rákospalotán a zsóka-vár utcában is üzlet fogadja majd a könyvbarátait. az üzlethálózat gyarapítása mellett nem feledkeznek meg a meglévő üzletek korszerűsítéséről sem; évente 10-15 boltot alakítanak újjá, s ahol adott a lehetőség, bővítenek. /mti/

--

bb.53. kiállítások miskolcon

kör/kz/p di

1979.november 15.

két képzőművészeti kiállítás nyílt csütörtökön miskolcon. a vasas művelődési központ galériájában lukovszky lászló festőművész alkotásai kerültek közönség elé. a művész a felszabadulás után újjáalakult miskolci művésztelep egyik alapító tagja - több mint félszáz olajfestményét és grafikáját válogatta össze erre az alkalomra az utóbbi tíz esztendő terméséből. kiállította a madách: ember tragédiájához készített illusztrációit is.

a szőnyi istván teremben ugyanakkor baranyó sándor, a szolnoki művésztelepen élő és alkotó festőművész mutatkozott be a miskolci közönségnek. több mint negyven alkotását állította ki, s ezek többségét az alföldi tájak, az alföldi emberek és azok élete ihlette. /mti/

--

18.35/p

-38-

1851
3P

bb.54. 50 éves a madarász utcai gyermekkórház

t of/mi;/p bc

1979.november 15.

a magyar gyermekorvosok társasága tudományos ülésen emlékezett meg csütörtökön arról, hogy ötven évvel ezelőtt - 1929 őszén - nyitották meg a fővárosban a madarász utcai gyermekkórházat. ez egyike annak a négy gyógyintézménynek, - az apáthy istván, a helm-pál nevét viselő, és a budai területi kórházzal együtt - amely-

ben önállóan foglalkoznak budapesti gyermekbetegek ellátásával. most több mint 220 ágygal, korszerű felszereléssel működik az intézmény.

a madarász utcai csecsemő- és gyermekkórház alapítása után fontos tényezője volt a gyermekhalandóság leküzdésének a főváros egyik legszegényebb kerületében, angyalföldön. eredetileg a rókus kórház fiókintézményeként működött. a háború 1944-ben romba döntötte, majd a helyreállítás után 1947 novemberében nyitották meg újra. erről az eseményről a kórház-krónikában feljegyezték: az építkezés befejezése előtt a főváros pénzügyi helyzete rosszabbodott, és szüneteltetni akarták a további munkát, de a környékbeli üzemek munkásai önként vállalták, hogy segítenek. abban az időben ez volt az ország egyetlen önálló, központi gyermekkórháza. 1960-ban a xiii. kerületi tanács irányítása alá került az addig fővárosi kezelésben lévő kórház, majd 1963-tól, az egységes gyógyító-megelőző ellátás szervezetének kialakításával észak-pest területi gyermekkórháza lett. /mti/

--

bb.55. pablo neruda-émléket a fészek klubban

t iv/pá/p bc di

1979.november 15.

irodalmi műsorral emlékeztek csütörtökön pablo nerudára a fészek művészklubban. az emlékestén somlyó györgy költő-műfordító elevenítette fel a világhírű chilei költő-író életét, munkásságát. neruda forradalmi verseiből chilei és magyar színművészek adtak elő a victor jara együttes közreműködésével. az emlékesttel egyidejűleg megnyitották a chilei költő műveit bemutató könyvkiállítást, valamint a róla készült fotók tárlatát. /mti/

--

18.40/p

-39-

1900
3P

bb. 57. időjárásjelentés

gg il di

1979. november 15.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön este

változóan felhős, enyhe idő

várható időjárás az ország területén péntek estig:

napközben időként felszakadozik a felhőzet, és újabb eső, zápor inkább csak a dunántúlon várható. a déli, délkeleti szél ismét megerősödik. a hőmérséklet pénteken koradélután a tartósabban felhős, esős helyeken 10, másutt 15 fok körül lesz./mti/

-. -

bb. 56. nemzetközi monográfia készül a tudománytan alapkérdésieről befejeződött a tudomány és a technika fejlődésének elméleti kérdéseiről rendezett tanácskozás

t km gg bc il di

1979 november 15.

csütörtökön befejezte munkáját a tudomány és a technika fejlődésének elméleti kérdéseivel foglalkozó nemzetközi tanácskozás a magyar tudományos akadémián. az mta szociológiai kutató intézete rendezte konferenciáról farkas jános a tanácskozás magyar elnöke nyilatkozott az mti munkatársának:

- a szocialista országok tudósai egy évtizeddel ezelőtt határozták el, hogy közös kutatásokat kezdenek a tudomány és a technika fejlődésének elméleti kérdéseiről. e fontos téma bekerült a kgst tudományos programjába is. mostani tanácskozásukon igyekeztünk körvonalazni, hogy milyen kutatásokat végezzünk a következő öt évben, az egyik legjelentősebb vállalkozás lesz „a tudomány alapjai”, című közös monográfia amely bolgár és szovjet tudósok szerkesztésében és első ízben összegezi majd a kgst országok eddigi kutatásait e témáról. a tudománytan egyebek között azt vizsgálja, hogy a tudomány miként kapcsolódik a társadalom más képződményeihez, elsősorban a gazdasághoz, a politikához, a kultúrához. a magyar tudósok eddigi kutatásai alapján elsősorban a tudomány és a politika kapcsolatáról készült elemzésekkel vesznek részt a monográfiában, de beszámolnak tudományszervezési, kutatásszervezési tapasztalataikról is.

/folyt.köv./

- 40 -

í e témával kapcsolatban

19.10.
3p

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

mti hivatalos közlemény

1979. november 15.

bb.36. Ülést tartott a minisztertanács

p hgy

1979. november 15.

a kormány tájékoztatási hivataluközli: a minisztertanács csütörtökön ülést tartott.

a kormány jóváhagyólag tudomásul vette a külügyminiszter jelentését a kubai köztársaságban tett hivatalos baráti, valamint a portugál köztársaságban tett hivatalos látogatásáról.

a szakszervezetek országos tanácsának elnöksége javaslatot tett a munkavédelem szabályozásának korszerűsítésére. az előterjesztés alapján a minisztertanács rendeletben határozta meg a munkavédelem követelményrendszerét. a rendelet megerősíti a munkavédelem elsőrendű fontosságát, növeli a központi és a gazdálkodó szervezetek vezetőinek felelősségét, és a korábbinál nagyobb teret ad a helyi megoldásoknak. a munkavédelem hatékonyabb összehangolása és ellenőrzése érdekében és az új követelményeknek megfelelően a kormány módosította az országos munkavédelmi bizottság jogállását és működését.

a minisztertanács ezután egyéb ügyeket tárgyal.

mti/

-. -

15.30/p

16.00

- 1 -

bb. 56./ nemzetközi .. folyt /il

fontos területe a közös munkának a tudomány tervezése, annak felmérése, hogy a tudomány milyen irányban fejlődhet, ezért foglalkozunk majd a tudományos és a gazdasági tervezés összefüggéseivel, a tudományos prognosztikával. hazánkban már kutatások keresik arra a választ: milyen fejlődési irányok várhatók a tudomány fejlődésében itthon és a világon. az új tudományos eredmények előre nem jósolhatók meg, de arról prognosztist adhatunk, hogy a tudomány milyen új irányokban nyílik meg. az mta-nak a tudományos-technikai fejlődés társadalmi következményeivel foglalkozó elnökségi bizottsága már megkezdte több konkrét prognosztis kimunkálását. szakértők bevonásával vizsgálja például: a biológiai kutatásokban várhatók-e olyan eredmények, amelyekkel csökkenthetnék, vagy akár meg is szüntethetnék a műtrágyák, a kemikáliák felhasználását a mezőgazdaságban. ugyancsak választ keresnek arra, hogy új biogenetikai módszerekkel lehet-e jelentősen növelni a cukorrépa cukortartalmát. ha a tudományos tervezést a prognosztika eszközeivel sikerülne megalapozni, akkor nagy jelentőségű lesz ezeknek a módszereknek az összevetése, monográfiában történő összefoglalása.

ne tiz közös kutatási témát fogalmaztunk meg, amelyek bekerülnek az 1981-85-re szóló tudományos munkatervbe. természetesen ez nem azt jelenti, hogy minden tagország valamennyi témakutatásban részt vesz, de feltétel, hogy legkevesebb két ország szakemberei dolgozzanak egy-egy témán. magyar tudósok irányítják majd a tudománypolitika elemzésével foglalkozó munkát, s ennek koncepcióját a jövő év elejéig dolgozzuk ki. ugyancsak részt veszünk a polgári tudomány-elméleti koncepció kritikájával foglalkozó munkacsoport tevékenységében, a tudományos közösségek és az alkotói képességek kibontakozását vizsgáló kutatásokban, amelyek keretében többek között a tudományos alkotói munka szociális és pszichológiai feltételeit elemezzük.

- a tanácskozáson értékeltük „a szocializmus és a tudomány”, címmel elkészült tanulmány kéziratát is. a több mint 600 oldalas dokumentumot a csehszlovák tudományos akadémia filozófiai és szociológiai kutató intézete radován richa akadémikus, illetve a szovjetunió tudományos akadémiájának tudomány- és technikatörténeti kutató intézete szimon romanovics mikulinszkij professzor vezetésével készítette. a műben azt próbálják összegezni, hogy a szocialista országokban hogyan változott meg a tudomány-társadalmi szerepe. egyebek között megállapították, hogy a tudomány a szocializmusban - a polgári társadalmakkal ellentétben - nem közvetlenül gazdasági és technológiai szükségleteket elégíti ki, hanem humánusabb célt követve elsősorban az ember boldogulását, személyiségének mind teljesebb kibontakozását szolgálja. a kéziratról megtartott vita alapján a szerkesztők elhatározták, hogy az elkészült anyagot bővítik a többi szocialista ország e témában végzett kutatási eredményeivel./mti/

-. -

-41 -

1980
37

bb. 58. a belföldi főszerkesztőség híreink jegyzéke 14 órától
zárásig

p/di

30. fogadás
 31. gépkereskedelmi tanácskozás / 7. 12. jav. /
 32. orvosi munkacsoport
 33. darusbravur
 34. rtv - minerva
 35. tárolható kukorica
 36. minesztertanács
 37. munkavédelmi korszerűsítés / 6. 12. jav. /
 38. árpád-kori templom / 8. 12. jav. /
 39. műszaki hónap
 40. magyar-mongo tárgyalás
 41. nyitott hetek
 42. biszku a 11. kerületben / 9. 12. jav. /
 43. kiállítás
 44. szabó sándor kiáll.
 45. magyar-lengyel tárgyalás / 10. 12. jav. /
 46. ünnepség az eltén / 11. 12. jav. /
 47. emlékezés salgótarjánban / 12. 12. jav. /
 48. kgst bizottság
 49. ítélet
 50. iróküldöttség
 51. új nagykövet
 52. európa könyvesbolt
 53. kiállítások / 13. 12. jav. /
 54. neruda emlékest
 55. 50 éves gyermekkorház
 56. a tudomány fejlődése / 14. 12. jav. /
 57. időjárás
 58. hírjegyzék
- /mti/

-42-
-.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: pásztor jános
szerkesztette: izsák erika, halasi györgy, dosztányi imre

- v é g e -

21.06/il

21¹⁵
3P

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008 /

Belföldi hírek

1979. november 16. péntek

bb. 1. iskola után is első a tanulás - felmérés a diákok iskolán kívüli elfoglaltságáról

i da dg il di

a középiskolás diákok „munkája” - a tanulás - óraszám-ban meghaladja a felnőttekét s a gyerekek az iskolából hazatérve is a tankönyvek mellett töltik idejük nagy részét - ezt állapította meg a tanulók iskolán kívüli elfoglaltságáról a XXI. kerületi tanács művelődésügyi osztálya. a felmérést a városrész általános iskoláinak nyolcadikosai és a másodikos gimnazisták körében végezték.

a pályaválasztás előtt álló 13-14 éves diákok heti átlagban kilenc és félóráig tanulják- készítik a leckét. ezenbélül azonban nagy a szóródás. vannak akik összesen két órát is alig töltenek ezzel, s vannak akiknél 25 óra jut hétfőtől hétfőig a feladatokra. így 37 és fél óra lekötöttséget jelent hetenként az iskola. a gimnazisták hetente átlag 21 órát fordítanak a tananyag elsajátítására - van aki csak 7 és van aki 36 órát tanul s így a tanítási órákkal együtt heti 54 órára emelkedik a tanulásra fordított idő.

/folyt.köv./

- 1 - Összesen

3P